Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan de Koning

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Onze referentie
2026-0000592524

Datum	18 november 2026
Betreft	Nader rapport inzake het voorstel van wet, houdende implementatie van Richtlijn (EU) 2024/1499 (Implementatiewet uitbreiding bevoegdheden van organen voor gelijke behandeling)

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw Kabinet van 21 oktober 2026, nr. 2026002250, machtigde Uwe Majesteit de Afdeling advisering van de Raad van State haar advies inzake het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 28 oktober 2026, nr. W04.26.00349/I, bied ik U hierbij aan.

De tekst van het advies treft u hieronder aan, voorzien van mijn reactie.

Bij Kabinetsmissive van 21 oktober 2026, no.2026002250, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, mede namens de Staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Slagvaardige Overheid, bij de Afdeling advisering van de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het voorstel van wet ter implementatie van Richtlijn (EU) 2024/1499 van het Europees Parlement en de Raad van 7 mei 2024, in het bijzonder inzake de normen voor organen voor gelijke behandeling op het gebied van gelijke behandeling van vrouwen en mannen op het gebied van sociale zekerheid (Implementatiewet uitbreiding bevoegdheden van organen voor gelijke behandeling), met memorie van toelichting.

Het wetsvoorstel verruimt de bevoegdheden van organen voor gelijke behandeling om kennis te nemen van klachten over ongelijke behandeling in socialezekerheidswetgeving. Dat is nodig om de implementatie van een Europese richtlijn af te ronden. De regering wil daartoe in de relevante wetten verwijzen naar een richtlijn over gelijke behandeling in socialezekerheidswetgeving.

De Afdeling advisering van de Raad van State wijst erop dat klagers en verweerders met deze verwijzing nog niet kunnen weten over welke socialezekerheidsregelingen ze bij organen voor gelijke behandeling terecht kunnen. De toegankelijkheid, kenbaarheid en rechtszekerheid komen daardoor in het geding. In verband daarmee is aanpassing wenselijk van het wetsvoorstel en de toelichting.

1. <u>Achtergrond en inhoud van het wetsvoorstel</u>

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Datum

Onze referentie
2026-0000592524

Het wetsvoorstel beoogt voltooiing van de implementatie van richtlijn 2024/1499 van de Europese Unie.[1] Dit is een van de EU-richtlijnen die het recht op gelijke behandeling uitwerken. Deze richtlijnen schrijven ook voor dat er onafhankelijke organen zijn die klachten over ongelijke behandeling beoordelen. Nederland heeft deze taken ondergebracht bij het College voor de rechten van de mens (hierna: het College) en de gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (hierna: ADV's).

Richtlijn 2024/1499 vergt dat de lidstaten ervoor zorgen dat het mandaat van de organen voor gelijke behandeling zich uitstrekt tot (onder meer) richtlijn 79/7/EEG, die gericht is op het wegnemen van onderscheid op grond van geslacht bij socialezekerheidsregelingen.[2] Om aan deze verplichting uit richtlijn 2024/1499 uitvoering te geven, voegt het wetsvoorstel een verwijzing naar richtlijn 79/7/EEG toe aan de opsommingen van de terreinen waarop het College en de ADV's werkzaam zijn. Deze opsommingen zijn opgenomen in respectievelijk de Wet op het College voor de Rechten van de Mens (hierna Wet Crm) en de Wet op de gemeentelijke antidscriminatievoorzieningen (hierna Wet gav).

2. <u>Toegankelijkheid, kenbaarheid en rechtszekerheid</u>

Het College kan naar aanleiding van schriftelijke verzoeken of uit eigen beweging onderzoeken of onderscheid is gemaakt als bedoeld in één van de limitatief in de Wet Crm opgesomde wetten en bepalingen.[3] De ADV's kunnen bijstand verlenen bij de afwikkeling van individuele klachten over deze wetten en bepalingen.[4] Aan de hand van deze opsommingen kunnen mensen die willen klagen over vermeende ongelijke behandeling nagaan of ze bij een ADV of het College terecht kunnen. Zowel voor potentiële klagers als voor potentiële verweerders is dit van belang, omdat zij op die manier kunnen weten over welke gevallen van onderscheid zij kunnen klagen. Ook het College en de ADV's zelf hebben baat bij deze opsommingen. Duidelijkheid over de wetgeving in verband waarmee klachten kunnen worden ingediend bij het College en waarbij bijstand kan worden geboden door de ADV's, is daarom in het belang van de toegankelijkheid, kenbaarheid en rechtszekerheid.

In het voorstel is ervoor gekozen om aan de opsommingen in de Wet Crm en de Wet gav een verwijzing toe te voegen naar richtlijn 79/7/EEG als zodanig.[5] Met die verwijzing beoogt de regering te regelen dat het College en de ADV's bevoegd zijn ten aanzien van alle onderwerpen die binnen het bereik van deze richtlijn vallen.[6] Op grond van artikel 3 van de richtlijn gaat het dan om wettelijke regelingen op het gebied van de sociale zekerheid, zoals socialebijstandsregelingen en regelingen tot bescherming bij ziekte, invaliditeit, ouderdom of werkloosheid.

---

[1] Richtlijn (EU) 2024/1499 van de Raad van 7 mei 2024 betreffende normen voor organen voor gelijke behandeling op het gebied van gelijke behandeling van personen ongeacht hun ras of etnische afstamming, gelijke behandeling van personen in arbeid en beroep ongeacht hun godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele oriëntatie, gelijke behandeling van vrouwen en mannen op het gebied van sociale zekerheid en de toegang tot en het aanbod van goederen en diensten, en tot wijziging van Richtlijnen 2000/43/EG en 2004/113EG, PbEU2024, L 1499.

[2] Overweging 13 en artikel 1 van richtlijn 2024/1499. Richtlijn 79/7/EEG van de Raad van 19 december 1978 betreffende de geleidelijke tenuitvoerlegging van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen op het gebied van sociale zekerheid, PbEU 1979, L 6, bevat geen bepalingen over organen voor gelijke behandeling.

[3] Artikel 10, eerste lid, Wet Crm.

[4] Artikel 2, eerste lid, Wet gav.

[5] Deze directe verwijzing sluit minder goed aan bij de systematiek van de Wet Crm en de Wet gav, waarin melding wordt gemaakt van 'wetten en bepalingen' waarbij het College respectievelijk de ADV's klachten kunnen onderzoeken of bijstand kunnen verlenen.

[6] Memorie van toelichting, algemeen deel, paragraaf 3 'Huidige tekortkoming ten aanzien van Richtlijn 2024/1499', paragraaf 5 'Uitbreiding bevoegdheden College en ADV's en de artikelsgewijze toelichtingen op de artikelen I en II.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Datum

Onze referentie
2026-0000592524

De richtlijn legt de lidstaten verplichtingen op om in die regelingen gemaakt onderscheid op grond van geslacht weg te nemen. Omzetting in nationale wettelijke voorschriften geeft aan deze verplichtingen effect in de Nederlandse rechtsorde.

Ter implementatie van richtlijn 79/7/EEG zijn diverse socialezekerheidswetten aangepast. Deze operatie is al geruime tijd geleden afgerond. Nadien hebben zich geregeld wijzigingen in de betreffende nationale wetgeving voorgedaan.

Tegen deze achtergrond begrijpt de Afdeling dat het niet goed mogelijk is om in de Wet Crm en Wet gav een actuele en limitatieve lijst op te nemen van wettelijke bepalingen waarop de klacht- en bijstandsmogelijkheden betrekking kunnen hebben. Tegelijkertijd kan de nu voorgestelde verwijzing naar richtlijn 79/7/EEG afbreuk doen aan de toegankelijkheid, kenbaarheid en rechtszekerheid. Het opnemen van deze verwijzing zal het voor klagers en verweerders nog niet duidelijk maken over welke socialezekerheidsregelingen het College klachten zal kunnen behandelen of de ADV's bijstand kunnen verlenen. Ook uit de transponeringstabel in de toelichting kan niet worden opgemaakt met welke onderwerpen de bevoegdheden van het College en de ADV's worden uitgebreid. Het in de toelichting geven van voorbeelden van wetgeving waarop klachten of bijstandsverzoeken betrekking kunnen hebben, kan in dit verband behulpzaam zijn.

De Afdeling adviseert om in de Wet Crm en de Wet gav geen verwijzing op te nemen naar richtlijn 79/7/EEG als zodanig, maar in plaats daarvan te bepalen dat het College en de ADV's bevoegd zijn ten aanzien van de wettelijke regelingen waarop artikel 3 van deze richtlijn doelt. Daarnaast adviseert de Afdeling in de toelichting nader aandacht te besteden aan de mogelijke onderwerpen en wettelijke voorschriften waarop als gevolg van deze wijziging klachten bij het College en bijstand door de ADV's betrekking kunnen hebben.

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft een aantal opmerkingen bij het voorstel en adviseert daarmee rekening te houden voordat het voorstel bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt ingediend.

De Afdeling advisering merkt op dat in verband met de toegankelijkheid, kenbaarheid en rechtszekerheid het de voorkeur verdient om de uitbreiding van de bevoegdheden van het College en de ADV’s zo vorm te geven dat in de Wet Crm en de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieninging bepaald wordt dat het College en de ADV’s bevoegd zijn ten aanzien van de wettelijke regelingen waarop *artikel 3* van Richtlijn 79/7/EEG doelt. Om daaraan tegemoet te komen is het wetsvoorstel aangepast.
De uitbreiding van de bevoegdheden van het College en de ADV’s zal derhalve niet geschieden door een verwijzing naar Richtlijn 79/7/EEG als zodanig, maar door een specifieke verwijzing naar *artikel 3* van de Richtlijn 79/7/EEG. Dit verduidelijkt dat burgers hun klachten en meldingen kunnen doen met betrekking tot nationale wettelijke regelingen die bescherming bieden tegen ziekte, invaliditeit, ouderdom, arbeidsongevallen en beroepsziekten, werkloosheid (artikel 3, eerste lid, sub a Richtlijn 79/7/EEG) en sociale-bijstandsregelingen, voor zover deze een aanvulling vormen op of in de plaats komen van de onder sub a genoemde regelingen (artikel 3, eerste lid, sub b Richtlijn 79/7/EEG).

Socialezekerheidsregelingen die bescherming bieden tegen de eventualiteiten die in artikel 3, eerste lid, sub a genoemd worden, zijn niet limitatief op te sommen en kunnen

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Datum

Onze referentie
2026-0000592524

bovendien in de tijd worden aangevuld. Wel worden, ten behoeve van de kenbaarheid, in de memorie van toelichting als voorbeeld de volgende regelingen genoemd:

- Ziekte: Ziektewet (ZW)
- Invaliditeit: Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA), Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jongeren (Wajong)
- Ouderdom: Algemene ouderdomswet (Aow)
- Werkloosheid: Werkloosheidswet (WW)

Dit zijn wettelijke regelingen die aan het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen, neergelegd in Richtlijn 79/7/EEG, moeten voldoen en waarover burgers kunnen klagen mocht er sprake zijn van ongelijke behandeling op grond van geslacht in deze (en vergelijkbare) regelingen. In de memorie van toelichting wordt tevens aangegeven dat Nederland voor arbeidsongevallen en beroepsziekten geen specifieke wettelijke regelingen heeft. De ZW en WIA gelden bij ziekte en arbeidsongeschiktheid, ongeacht de oorzaak hiervan.

De regering meent dat er in artikel 10, eerste lid, onderdeel a Wet Crm en artikel 2, eerste lid, onderdeel a Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen niet alleen naar artikel 3 van Richtlijn 79/7/EEG moet worden verwezen, maar ook naar artikel 4. In artikel 3 staat de werkingssfeer van de richtlijn, terwijl in artikel 4 is het beginsel van gelijke behandeling neergelegd. Nu de verwijzing niet meer naar Richtlijn 79/7/EEG als zodanig is, is het noodzakelijk om beide artikelen te noemen in Wet Crm en Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen.

Sinds het advies over het wetsvoorstel is uitgebracht heeft zich in het kader van de implementatie een enkele ontwikkeling voorgedaan die is verwerkt in de memorie van toelichting.

Ik moge U mede namens de Staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Slagvaardige Overheid verzoeken het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de

gewijzigde memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Pieter Heerma

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Datum

Onze referentie
2026-0000592524